

Even slikken: over de zin en onzin van antidepressiva.

In mijn boek *Antidepressiva en depressie* besteed ik aandacht aan de zaken die psychiater Vinkers niet bespreekt in zijn boek *Even slikken*. Dat boek gaat over de zin en onzin van antidepressiva. Vinkers was van plan om daarin alle belangrijke zaken nog eens op een rij te zetten, maar zag daar vanaf omdat zinloze argumenten dan opnieuw aandacht zouden krijgen.

Collega's en patiënten hebben mij gevraagd aandacht te besteden aan *Even slikken* omdat dat boek voor verwarring zorgt. En inderdaad, dat boek zorgt voor verwarring. Waarom? Omdat zeer belangrijke wetenschappelijke gegevens over antidepressiva niet worden vermeld in dat boek. Hieronder staat een passage die ik in *Antidepressiva en depressie* schreef over *Even slikken*:

.....Maar dat is niet de enige manier waarop de waarheid geweld wordt aangedaan. In 2017 verscheen *Even slikken* van psychiater Vinkers en ziekenhuisapotheker Vis. Zij komen met verhalen van individuen om het hierboven genoemde bewijs van vrijwel volledige onwerkzaamheid van antidepressiva te neutraliseren. De verhalen zijn van personen die heel goed opknapten met antidepressiva en er niet mee konden stoppen. De auteurs zijn van mening dat daarmee de resultaten van tientallen onderzoeken met vele duizenden patiënten weerlegd kunnen worden, hetgeen zeer onwetenschappelijk is. Opmerkelijk was dat Trudy Dehue en ik door journalist Bert Nijmeijer voor HP/De Tijd kort na het verschijnen van het boek waren geïnterviewd over antidepressiva. Nadat hij zijn verslag had gemaakt, bleek dat hij zelf een tevreden gebruiker van een antidepressivum was. Dat had hij niet verteld. Het opmerkelijkste in zijn verslag was dat hij Dehue en mij als tegenstanders van gebruikers van antidepressiva wegzette. Ik was daar zeer boos over, ik had het idee dat hij een verborgen agenda had. Nergens werd of wordt door mij en anderen gesteld dat gebruikers losers zijn of dat ik tegen gebruikers van antidepressiva ben. De belangrijkste kritiek richt zich op het onderzoek met antidepressiva en psychiaters die antidepressiva massaal voorschrijven terwijl de wetenschappelijke onderbouwing zeldzaam grote en zeer ernstige tekortkomingen vertoont en bijwerkingen gebagatelliseerd worden waarover zij niet willen discussiëren. En antidepressiva richten zeer veel schade aan. Na mijn beklag bij de hoofdredacteur kreeg ik aangeboden om in 250 woorden mijn reactie op het interview te geven. Een deel daarvan staat in de onderstaande alinea. *'Sommige patiënten voelen zich aangevallen door kritiek van Dehue, Gøtzsche en mijzelf. Wij komen echter juist op voor het belang van patiënten en veel patiënten zien dat ook in. Als een middel voor de behandeling van suikerziekte al jaren verdacht is, zoals rosiglitazon (Avandia), wegens onwerkzaamheid en ernstige bijwerkingen (geschat circa 47.000 sterfgevallen), ontkennen degenen die dat aanklaarten dan de ellende van suikerziekte? Integendeel, zij sporen aan tot het vinden van goede en veilige behandelingen. Vinkers suggereert, evenals een deel van zijn collega's, dat wij tegen mensen met een depressie zijn of überhaupt tegen depressie zijn (alsof je tegen een ziekte kunt zijn), dat we ze niet serieus nemen. Dat is een zeer bedenkelijke en kwalijke voorstelling van zaken en past geheel in de wijze waarop psychiaters omgaan met kritiek. Die wordt niet inhoudelijk en wetenschappelijk gepareerd maar met ontkenning van problemen, het aanspannen van rechtszaken tegen critici en het vermijden van wetenschappelijke discussies.'* Vinkers verwijt Gøtzsche eenzijdige verhalen van patiënten te presenteren in zijn boek, maar hij doet hetzelfde met de door hem beschreven gevallen. Ik heb met een aantal uiteenlopende verhalen van patiënten laten zien dat er een andere kant aan het verhaal van even slikken zit: ernstige bijwerkingen zoals suïcidaliteit, ontwrichte levens en zelfmoord. Vinkers en Vis schreven hun boekje vooral in het kader van de emancipatie van de psychiatrie. Bij de ontwikkeling van medicijnen na de Tweede Wereldoorlog merken zij op: *'Anderzijds gaven ze de psychiatrie als medische discipline meer aanzien en vonden psychiaters zo aansluiting bij de rest van de medische wereld.'* Hierover gaat hun boekje vooral en de 'feiten' worden in dat kader beoordeeld. Ze geven aan dat zij alle misvattingen en

onwaarheden wilden bestrijden door op alle specifieke kritiekpunten in te gaan. Zij zagen daar vanaf omdat onjuiste argumenten dan nog eens herhaald en uitgedroogd worden. Waarschijnlijker is dat ze ervan hebben afgezien de feiten te bespreken omdat ze dan de situatie alleen maar erger zouden maken voor zichzelf en hun beroepsgenoten. Dan zouden ze ook de immense problemen die zijn ontstaan door bijwerkingen en onthoudingsverschijnselen onder ogen moeten zien, evenals de ernstige psychische effecten van antidepressiva en het onbeschrijflijke leed dat deze middelen hebben aangericht. In plaats van specifiek in te gaan op kritiekpunten negeren Vinkers en Vis belangrijke wetenschappelijke feiten en zetten ze artsen en gebruikers op het verkeerde been. De echte feiten zijn dermate verontrustend dat je je als patiënt toch nog wel eens wilt bedenken voordat je deze middelen wilt gebruiken.